

DZIENNIK

ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 4).

Redakcja i Administracja czynna od
9-ej do 2-ej popol.

Ogłoszenia (z wyjątkiem):
cała strona—40 zł; strony—10 zł., na miesiąc—100 zł. wiersz pe-
titowy jednoszpaltowy lub jego miejsce 15 gr

Prenumeratę przyjmuje Wydział do
Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Prenumerata kwartalnie 4 zł.

Cena egzemplarza 50 groszy.

Nr. 13
(271)

Lublin, dnia 13-go lipca 1929 roku.

Rok IX.

Miasta na Wystawie Poznańskiej.

Powszechna Wystawa Krajowa daje wszechstronny obraz stanu Polski współczesnej pod względem gospodarczym i kulturalnym. Bez obawy o przesadę można utrzymywać, że doniosła inicjatywa wraz ze sprężystą organizacją zdołały skupić na placu wystawowym możliwie dokładną syntezę pracy polskiej we wszelkich jej dziedzinach. Nawet prasa angielska, zazwyczaj powściągliwa w stosowaniu superlatywów, określa Wystawę Poznańską, jako wszechstronną encyklopedję wytwórczości polskiej.

W tej walnej rewji kultury krajowej poczesne miejsce przypada samorządowi terytorjalnemu, który zgromadził swoje liczne i starannie dobrane ekspozyty w specjalnym pawilonie, zainstalowanym obok pałacu rządowego.

Miasta wystąpiły w charakterze wystawców samodzielnych, oraz zbiorewo, jako Związek Miast Polskich.

Związek zajmuje miejsce czołowe, przy głównem wejściu do pawilonu.

Na tle gustownie rozplanowanego i stylizowanego wnętrza znajduje się

ośm tablic statystycznych, obejmujących dochody i wydatki wszystkich miast zestawione według poszczególnych działów budżetu; na odrębnych wykresach wykazane są obciążenia jednego mieszkańca kosztami utrzymania administracji, majątku miejskiego, prowadzenia przedsiębiorstw, wydatkami na sanitarjat, oświatę publiczną, drogi i place, opiekę społeczną i t. d.

Związła wymowa liczb wyczerpująco oświetla działalność samorządu w każdej dziedzinie życia komunalnego, umożliwia zdanie sobie sprawy z nakładu kapitału pieniężnego i pracy, corocznie poświęcanego na zbliżanie stanu miejskich urządzeń publicznych do poziomu zachodnio europejskiego.

W następnych salach rozmieszczone są ekspozyty dwudziestu kilku miast występujących, jako wystawcy indywidualni.

Poziom urządzeń użyteczności publicznej jest w miastach rozmaitych okolic kraju tak dalece niejednolity, że nawet pomijając dane ścisłe, liczbowe, i ograniczając się jedynie do

przeglądu cech zewnętrznych, trudno jest pominąć pewne linje klasyfikacyjne, mimowoli zarysowujące się przy obserwacji, między grupami miast pod względem ich zagospodarowania i utrzymania.

A więc, z jednej strony — Poznań, Bydgoszcz, Katowice, Królewska Huta, Grudziądz, Toruń, Gniezno, Mysłowice i Gdynia, stanowiąca potężny łącznik Polski z drogą morską, najbardziej zbliżają się do tego poziomu kultury materialnej, który stanowi cel usiłowań licznych jednostek samorządowych w kraju.

Dalej Warszawa, Kraków, Lwów i Wilno łączą charakter właściwy tradycyjnym placówkom kultury intelektualnej z dążeniem usilnym do stopniowego doskonalenia urządzeń służących pożytkowi powszechnemu.

Wreszcie miasta pozostałe, wśród których liczne wielkim nakładem pracy, umiejętności i środków pieniężnych wstępują, często z trudem, na coraz wyższe szczeble rozwoju.

Byłoby niezmiernie ciekawe i pouczające wykreślić krzywą omawianego zjawiska zbiorowego, jakim bezsprzecznie jest ciągły postęp miast polskich.

Sądząc z objawów poszczególnych, linja ta niezawodnie wykazałaby w pewnych punktach zwrotnych tendencje zwyczajową, dającą się uplastyczyć, jako rzuty wwyż, nawet pod kątem zbliżonym do 90°; taż sama tendencja utrzymałaby się i w całej rozpiętości krzywej, wprawdzie pozbawionej tak raptownych wzniesień, lecz niemniej stale biegnącej wwyż, bez załamania wstecznych.

Następuje dział zbiorowy wyników pracy samorządów na polu urządzeń i zakładów miejskich.

Pierwsze miejsce zajmują zakłady użyteczności publicznej; elektrownie, gazownie, tramwaje, rzeźnie, chłodnie, hale targowe i targowice ujęte są w ramy tablic statystycznych, ilustrujących zakres wydajności każdego działu inwestycji, względnie obrót i rozmiary konsumpcji na jednego mieszkańca.

Niektóre zakłady nadesłały fotografie oraz modele budowli, lub poszczególnych instalacji.

Pod względem architektury, tak dawnej, jak współczesnej, duże zainteresowanie wzbudza wystawa zdjęć i modeli ratuszy miejskich, bogato zaopatrzona w dane liczbowe o budowlach tego rodzaju, wzniesionych podczas ostatniego dziesięciolecia.

Dział regulacji, obejmujący drogi i mosty, ujęty jest z punktu widzenia technicznego, jako przegląd rozmaitych sposobów budowy arterji komunikacyjnych, uwieńczonych wykwittem drogoznawstwa współczesnego — konstrukcją jezdni o nawierzchni asfaltowej lub betonowej, oraz ze stanowiska ogólnego, polityki drogowej jako zobrazowanie ilościowego i jakościowego postępu w tej dziedzinie.

Zespół czynników składających się na stan zdrowotności w miastach potraktowany został z pieczołowitością, odpowiadającą doniosłemu znaczeniu danego zagadnienia, w którym strona profilaktyczna i polityka mająca na celu racjonalny rozwój organizmu od okresu dzieciństwa, oczywiście górować winna nad lecznictwem w ścisłym znaczeniu.

Statystyka wodociągów, urządzeń kanalizacyjnych, łaźni publicznych, ogrodów i skwerów, oraz szpitalnictwa rzuca światło na rezultaty osiągnięte przez miasta w rozmaitych okolicach kraju.

Sprawom oświaty, kultury i sztuki poświęcony został dział specjalny, który obejmuje dane odnoszące się do szkolnictwa, teatrów i kinematografów miejskich, oraz bibliotek i muzeów.

Osią danego działu, oczywiście, jest szkolnictwo — pole pracy, na którym związku prawnopubliczne Polski współczesnej rozwinęły działalność, świadczącą o niespożytej mocy twórczej Narodu, opartej na rozwoju duchownym i cielesnym młodych pokoleń.

Odrębną całość stanowi zagadnienie rozbudowy miast, uplastycznione jako zespół już urzeczywistnionych zamierzeń i potrzeb ludności dotychczas niezaspokojonych.

Miejskie budownictwo mieszkalne obrazują modele, oraz odbitki fotograficzne domów typu blokowego i willi z zabarwieniem stylu cechującym dworki.

SPRAWOZDANIE

o ruchu ludności, zdrowotności, ruchu budowlanym i cenach najważniejszych artykułów pierwszej potrzeby w Lublinie za miesiąc maj 1929 r.

I. Ruch ludności.

Ludność w dn. 1.I 1929 r. —	116.314
Liczba zawartych małżeństw - -	47
" urodzeń - - - - -	236
w tem a) żywych - - - - -	225
a mianowicie a) ślubnych - -	194
b) nieślubnych -	31
b) nieżywych - - - - -	11
a mianowicie a) ślubnych - -	8
b) nieślubnych -	3
Liczba zgonów (bez przyjezdnych) -	165
w tem dzieci w 1 r. życia - -	41
Ogółem zgonów w/g przyczyn:	
a) dur brzuszny - - - - -	—
b) dur plamisty - - - - -	—
c) ospa - - - - -	—
d) odra - - - - -	—
e) płonica - - - - -	—
f) błonica - - - - -	—

g) gruźlica płuc - - - - -	41
h) gruźlica inn. postaci - - - -	11
i) rak i inne nowotw. złośli. -	13
j) samobójstwa - - - - -	1
w tem mężczyzn - - - - -	1

II. Zameldowane wypadki chorób zakaźnych

(bez przyjezdnych).

1) dur brzuszny - - - - -	2
2) dur plamisty - - - - -	—
3) ospa - - - - -	—
4) odra - - - - -	—
5) krztusiec - - - - -	1
6) płonica - - - - -	2
7) błonica i krup - - - - -	3
8) zimnica - - - - -	—
9) czerwonka - - - - -	—
10) inne choroby zakaźne - - -	3

III. Ceny detaliczne najważniejszych artykułów pierwszej potrzeby (żywności, opału, światła i mydła).

A R T Y K U Ł	Jednostka	Cena średnia wzgl. najczęściej płaconej jednostki w ostatnim tygodniu mies.
1 Chleb żytni pytl. (z mąki o przem. 70%)	1 kg.	0,47
2 Mąka pszenna 65% - - - - -	"	0,77
3 Kasza jęczmienna (I gat.) - - -	"	0,60
4 Kasza gryczana - - - - -	"	1,00
5 Groch polny jednolity - - - - -	"	0,90
6 Fasola biała zwykła - - - - -	"	1,35
7 Mleko niezbierane - - - - -	1 litr	0,40
8 Masło wyborowe śmietankowe -	1 kg.	6,50
9 Jaja świeże - - - - -	1 szt.	0,14
10 Mięso wołowe zadnie średn. gat.	1 kg.	2,25
11 Mięso wieprzowe średn. gat. -	"	2,90
12 Słonina solona - - - - -	"	3,60
13 Kartofle - - - - -	"	0,15
14 Cukier biały kryształ - - - -	"	1,55
15 Herbata luzem - - - - -	"	24,00
16 Ryż „Patna“ - - - - -	1 kg.	1,30
17 Węgiel gruby lub kostka I - -	10 kg.	0,80
18 Drzewo sosnowe rąbane - - -	10 kg.	0,80
19 Nafta rafinowana - - - - -	1 litr	0,60
20 Mydło zwyc. do prania - - - -	1 kg.	2,00

IV. Ruch budowlany.

Ukończono nowych budowli - -	19
w tem mieszkalnych - - - -	14

przemysłowych i handlowych -	2
użyteczności publicznej - - -	2
innych - - - - -	1

Przebudowano budowli - - - - -
 w tem mieszkalnych - - - - -
 Nadbudowano budowli - - - - -
 w tem mieszkalnych - - - - -
 Ukończono nowych izb mieszkaln. 52

a mianowicie—w nowych budo-
 wlach - - - - - 52
 w nadbudowach - - - - -
 w przebudowach - - - - -

KRONIKA.

Komitet Organizacyjny VII Zjazdu Lekarzy i Działaczy Samorządowych.

KOMUNIKAT.

Dnia 7—8 września r. b. odbędzie się w Poznaniu z ramienia Związku Miast Polskich doroczny Walny Zjazd Lekarzy i Działaczy Samorządowych.

Komitet Organizacyjny Zjazdu prosi Panów Lekarzy, Działaczy Samorządowych i Społecznych, pracujących w dziedzinie zdrowotności publicznej, o jaknajliczniejszy udział w Zjeździe, którego charakter, ze względu na przypadający okres pierwszego dziesięciolecia Niepodległości Polski, powinien stać się wyrazem postępów poczynionych na polu zdrowia publicznego w miastach polskich i dać wytyczne pracy na przyszłość.

Program Zjazdu jest następujący:

Dn. 7-go września, sobota

godz. 10-ta Otwarcie Zjazdu.

godz. 10—14-ej Referat: „Organizacja i zakres działania samorządowej służby zdrowia w miastach polskich“. Referent: Dr. Kacprzak Marcin Kierownik Działu Epidemjologiczno-Statystycznego Państwowej Szkoły Higieny w Warszawie. Koreferaty: „Stan sanitarno-porządkowy miast polskich“. Koreferat: Inż. Rudolf Zygmunt (Departament Służby Zdrowia w Warszawie M. S. W.). Koreferat: „Sprawy medycyny zapobiegawczej w miastach polskich“. Koreferent: Dr. Czesław Wroczyński (Naczelny Lekarz Kasy Chorych m. st. Warszawy).

godz. 21-sza Raut w Ratuszu wydany przez Prezydenta Miasta.

Dn. 8-go września, niedziela.

godz. 9—14-ta I. Referat: „Współ-

działanie opieki społecznej z działalnością służby zdrowia“. Referent P. Wilczyński (Naczelnik Wydz. Opieki Społecznej w Województwie Poznańskim). Koreferent: Dr. Margolis Aleksander (Łódź), Przewodniczący Wydziału Zdrowia Magistratu m. Łodzi.

II. Referat: Stan budownictwa szpitalnego w niepodległej Polsce i sprawy szpitali na Międzynarodowym Kongresie Szpitalnictwa w Ameryce. Koreferat: „Walka z zakażeniami wewnątrz szpitalnymi w związku z organizacją i budową szpitali“. Koreferent: Profesor Dr. Szenajch Władysław, Naczelny Lekarz Szpitala Karola i Marii w Warszawie).

Po południu zwiedzanie Wystawy Powszechnej Krajowej i zwiedzanie autobusami urzędzeń sanitarnych miejskich.

godz. 12-ta Przedstawienie w Operze (bilety bezpłatne)

Uwaga: Uczestnictwo w Zjeździe należy zgłosić do dn 1-go września b. r. na ręce Naczelnika Wydziału Zdrowia Magistratu m. Poznania Dr. Tadeusza Szulca (adres: Poznań—Ratusz). Wpisowe na Zjazd wynosi 10 zł., może być uiszczone w chwili przybycia do Poznania.

W zgłoszeniach należy nadmienić żądanie zarezerwowania noclegów.

Treść Nr. 13-go.

Dział nieurzędowy:

Miasta na Wystawie Poznańskiej.

Sprawozdanie o ruchu ludności, zdrowotności, ruchu budowlanym i cenach najważniejszych artykuł. pierwszej potrzeby w Lublinie za miesiąc maj 1929 r.

Kronika.